

Un any de canvis i de crisi

Des del primer de gener d'aquest any, amb l'entrada en vigor del Mercat Únic, totes les mercaderies poden circular lliurement entre els estats membres de la Comunitat Europea. Lamentablement, aquesta llibertat encara no es pot aplicar del tot a les persones, però no hi ha dubte que la desaparició de les duanes i, progressivament, de les fronteres obre un període nou de dimensions històriques.

Per a unes comarques com les gironines, que eren les de l'Estat espanyol amb més punts duaners (carretera i autopista a la Jonquera, carretera i ferrocarril a Portbou, carretera a Coll d'Ares, carretera i via fèrria a Puigcerdà, a més dels ports i de l'aeroport), aquesta nova situació ha produït un sotrac considerable. Hi ha hagut i hi ha problemes de desocupació, de reconversió, i greus dificultats econòmiques al sector duaner i a les antigues poblacions i zones frontereres. Problemes que s'havien d'haver previst amb temps i que ara s'hauran de resoldre malament i de pressa, sota el signe de la improvisació i de la precipitació.

Tot aquest trasbals, positiu a llarg termini però conflictiu d'entrada, ha coincidit, a més, amb un moment de crisi generalitzada i de recessió econòmica global. Sorprenentment, segons alguns dictàmens, aquesta recessió amb prou feines afectaria les terres gironines. Les dades de l'últim informe sobre la renda del Banc Bilbao Biscaia certifiquen que la província de Girona no solament presenta la renda per càpita més elevada de tot l'Estat, sinó que és l'única amb un nivell de vida superior al de la Comunitat Europea. Misteris insondables dels indicadors econòmics, responsables des de fa molts anys de la llegenda àuria que envolta la realitat gironina i que s'ha resumit sovint en dues paraules màgiques: «Vosaltres rai!».

Diguin el que diguin les estadístiques, Girona no és pas aliena als problemes que proliferen arreu. Un estudi de la Cambra de Comerç revela que l'activitat productiva va experimentar l'any passat un descens generalitzat en totes les àrees; que el nivell total de producció de la indústria va patir un considerable retrocés en tots els sectors, a excepció de l'alimentari i el de transport; que aquest comportament negatiu de la indústria s'ha traduït en pèrdues significatives de llocs de treball; que l'evolució del comerç exterior va provocar també un increment notable del dèficit comercial.

Patim la crisi més o menys com tothom, però, si hem de fer cas de les xifres dels experts, sembla que disposem d'actius que fins ara han estat eficaços i que ens poden ajudar a remuntar-la. Sobretot si no ens deixem portar pel pessimisme i convertim, en canvi, els entrebancs en estímuls per a la imaginació i la innovació. En el cicle periòdic d'alts i baixos que configuren l'economia, les crisis també tenen la seva part positiva: obliguen a reflexionar, a repensar, a revisar i a reestructurar. Els moments d'eufòria, en canvi, no són gaire propicis a la conjugació d'aquests verbs, indispensables per al creixement normal de tota activitat humana.

Comencem, doncs, un any de canvis i de crisi, però tenim a l'abast de la mà elements i recursos que ens permeten alimentar l'esperança. Estem malament, però potser no tant com altres, i podem afrontar el futur amb més garanties que altres. Sempre que no caiguem —és clar— en el cofoisme del «nosaltres rai».